

آقا شیخ حسین - چون این کار خیلی مهم است امضا نمایندگان کمیسیون خوب است خود جناب رئیس از امضای کسی بصیرت دارند انتخاب نمایند .

رئیس - اگر اجازه می دهید خودم انتخاب نمایم از قرار ذیل انتخاب نمودم .
دکتروالی آقاخان - حسنعلی خان - صدیق حضرت مجدالملک - لسان العکبا - اسدالله میرزا .

ناظم العلماء - الان ملایر و تویسرکان در میان آنهاست والان تلگراف حضوری از ملایر رسیده اگر صلاح می دانید اجازه بدهید قرائت شود (تلگراف مزبور قرائت شد شمر بود بر اینکه هر قدر اغتشاش و تاخیر و تنازع با او اوراق عرض کردیم من باب اغتشاش و اختلاف سرحدی جواب بصیحت داده شد یا کمان کرده ابالت خرج تراشی کرده و اگر بظنور که الوار اجتماع کرده اند چیزی باقی نخواهد ماند اگر مساعدت حضرت و لایا بود تا حال لرستانی چیزی از عرض و ناموس باقی نمی گذارد ما که امنیت نداریم پس برای چه دولت عالیات از ما مطالبه می نماید میگویند که خوانین سواد و استعداد بدهند از کجا استعداد و تهیه بیآورند خیلی قوه داشته باشند حفظ خودشان را بنمایند و تا سوار و استعداد نباشد ممکن نیست امنیت حاصل شود .

انجمن ولایتی
تلگرافی از شاهزاده حکمران قریب بمضون ذیل قرائت شد .
که قریه حاجی خدر را غارت کرده اند و در این مدت هم از طرف دولت و ملت خبری نشده و عموم علماء و تجار و خوانین از من امنیت میخواهند و امروز در تلگرافخانه حاضرند و من متفکرم بآنها چه جواب بدهم .

ناظم العلماء - الان هم در تلگرافخانه هستند و چندین تلگراف هم سابق نموده اند بوزیر داخله که کمک نمایند و از طرف ایشان هیچ اظهار مساعدت نشده قراوران که بجهت حفظ راه ملایر معین کرده اند تا اکنون چند تلگراف بتوسط بنده کرده اند و سردار فیروز هم ارائه شده و تا حال تفکات فرستاده نشده .

آقا میر عمام - بنده هم در همین خصوص میخواستم عرض کنم که این وضع خود طهران و آن مسئله بیله سوار و این هم مسئله ملایر و تویسرکان آیا ما و کلای این ملت هستیم یا نه از خوانند قانون چه فایده حاصل است باید علاج این انقلاب را کرد
رئیس - بنده عرض میکنم که تکلیف مجلس خواندن قانون و نظارت در اجرای قانون است و اگر مشغول تلگراف و غیره بشود برخلاف وظیفه خود رفتار کرده است و اصلاح اینگونه اتفاقات با فوه مجریه است منتهی از طرف مجلس باید تا کید شود و اصلاح این امورات را افزوه مجریه بخواهد و اگر میخواهد از فردا هر چه تلگراف بمجلس آمد قرائت شده و مطرح مذاکره شود ولی فایده آن چه خواهد بود پس باید اصلاح امورات از قوه مجریه خواسته شود و مجلس مشغول خواندن قانون باشد .

آقا شیخ حسین - تمام مطالبی که جناب رئیس فرمودند صحیح است و باید بهمان طور رفتار شود و اینکه گفته میشود مثلا طهران و بعضی جاها اغتشاش کلی است در طهران اجده اغتشاش نیست

و این گونه اخبار موحتش هم که از اطراف میرسد برای پیش بینی است و البته صلاح و ائمه را قبل از وقوع باید کرد .

آقا میرزا حسن - بنده از این قبیل تلگرافات راجع بکرمان چند تا دایم اگر اجازه میفرمائید بدهم قرائت شود .

صدر العلماء نظری - چند روز است که وزراء معلوم نیست و اگر وزیر داریم چرا بمجلس نمی آیند معرفی شوند .
رئیس - صحیح است این مطلب قدری بتعویق افتاده و کابینه هم بطور غیر رسمی که شنبه امه مین شد ولی بواسطه پیش آمد بعضی مطالب فوری که باید اقدام نمایند پدرشان را می پذیریم و بنابود که امروز بیایند و معرفی شوند کویا کاری برایشان اتفاق افتاده که امروز نیامده اند البته روز سه شنبه آمده و معرفی میشوند .

(مجلس ۴ دقیقه از شب گذشته ختم شد)

مذاکرات یکشنبه هفتم شهر جمادی الاولی
بر حسب ترتیب مقرر مجلس خصوصی دوساعت ربع کم منعقد و در سه ربع بفریب مانده برای معرفی کابینه وزرای جدید علنی شد .

رئیس - جناب آقای مشیر السلطنه بهت وزیر داخله کمی و رئیس الوزرائی انتخاب شده اند با کابینه خودشان به مجلس تشریف آورده اند که معرفی شوند .

رئیس الوزرا - جناب مستوفی الهه الله وزیر جنگ هستند - و جناب علاء السلطنه وزیر امور خارجه و جناب صنیع الدوله وزیر مالیه - و جناب مشیر الدوله وزیر علوم - و جناب مؤتمن الملک وزیر تجارت .

حاجی محمد اسمعیل آقا - وزیر عدلیه معین نشده است .

رئیس الوزرا - جناب محشتم السلطنه معین شده اند چون حاضر نیستند معاون ایشان مشغول کار هستند .

رئیس - این لایحه مسلک وزراء است که پیشنهاد کرده اند بعضی استعضار آقایان و کلا قرائت میشود

رئیس - این مسلک وزراء مطابق است با مسلک مجلس مقدس و امیدواریم که زودتر بکارها اقدام نموده و اسباب خوشبختی و سعادت این مملکت را فراهم آورند .

(همه تبریک گفتند)

آقا سید حسن قهی زاده - گویا یک ماده از این مسلک مطابق با مسلک مجلس نیست و آن این است که میگویند تنها قوم مجریه نمیتواند کار بکنند باید مجلس همراهی نماید و حال آنکه ما متوقع بودیم که وزراء نوشته باشند که ما مشغول بکار خود خواهیم بود بطوریکه ابدأ مجلس در اجرائیات دخالت نکند و در کابینه سابق هر تلگرافی که از ولایات بمجلس میرسید و از طرف مجلس نزد وزارت داخله فرستاده میشد باز ایشان در پاکت گذاشته هودت میدادند که تکلیف چیست و چه باید کرد و همچنین وزیر مالیه اقل جزئیات را رجوع بمجلس می نمودند و حال آنکه لازم برای مجلس نبود و این ترتیب فقط بمضی ملاحظاتی شخصی است که معمول میدارند پس باید وزراء کاری بکنند که بار

اجرائیات را از دوش مجلس بردارند و خودشان مسئول اجرائیات باشند اگر چه مقاصد خود را بروی کاغذ نمی آورند ولی آثار آن بروز میکند در کار خود ناسمج و زریه اند و انشاء الله این کابینه این مسلک را تغییر خواهد داد .

رئیس - البته وزراء حتی الامکان نباید در اجرائیات مسامحه بنمایند و امیدواریم که بهیچوجه در کار خود کوتاهی نکنند .

حسنعلیخان - بنده عرض میکنم که مطلب خارج از دو قسم نیست یا باعث اختلال مملکت را نفهمیده ایم یا نفهمیده ایم و نکته ای که فرموده ایم این است و نگفته ایم ملت همه نوع حق اعتراض بر ما دارند و اگر نفهمیده ایم باز همین طور در تمام ممالک دنیا فعلا کاریکه برای نجات خود کردند این بود که آمدند یک هیئت مقتنه تشکیل دادند و یک هیئت مجریه و اسم او را دولت گذاشتند ما هم همین کار را کردیم آنها قانون اساسی نوشتند و از روی آن عمل کردند ما هم نوشتیم و داریم لکن چیزی که هست این است که بنده چون وکیل مملکت هستم بتکلیف وجدان خودم در این مجلس علنی با آواز بلند میگویم که نما بان قانون عمل کردیم و نه وزراء و وزراء هم با معنی آن قانون را نفهمیدند یا نفهمیدند مسامحه کردند وقتیکه بمجلس آمدند از ترسی که از ما داشتند درست بتکلیف خود عمل نکردند و بهیچوقت در مجلس ایستادگی در یک مجلسی نکردند که اگر این مطلب اینطور بشود مملکت در خطر است ما هم بهمان ترس وزراء افتانت کرده و بقانون عمل نکردیم یعنی هریک از وکلا خواست وزراء را اینجا کشید و بنای مباحثه را با او گذاشت و در جزئیات با او اعتراض کرد فقط تکلیف قوه مقتنه این نیست که قانون وضع کند و بروی کاغذ چیزی بنویسند با قلم و گفته تنها کار صورت نمیگیرد اگر بخواهید کار پیشرفت نماید و مملکت ترقی کند باید که هر دو طرف قانون اساسی را در نظر داشته و ماده ماده بموقع اجرا گذاشته و نقطه از آنرا فرو گذار نیاید .

وکیل الرعایا - چیزی که بنده تصور می کنم مابه سعادت و ترقی مملکت است مابه مملکت می باشد و چیزی که هر کس میداند در هر مایه را بهشتاد کسرور میرساند معیزی علمی است و در این یروگرام وزراء ابدأ اسمی از معیزی برده نشده و حال آنکه جناب ناصر الملک هم یک اندازه شروع باین کار نموده بودند بعقیده بنده باید معیزی را هم در اینموقع رعایت نمود .

بحر العلوم - اولاً تبریک میکنم جناب رئیس الوزرا را که در اینموقع نازک قبول خدمت کردند و البته بر حسب مسلکی که پیشنهاد کرده اند در سعادت و ترقی مملکت مجاهدت خواهند نمود و اینکه در لایحه نوشته شده که و کلاه معترم با هیئت وزراء همراهی داشت باشند مقصود این نیست که مجلس در اجرائیات با ایشان همراه شده و داخل در اجرائیات شود بلکه مقصود این است که مجلس با مقاصد حسنه وزراء همراهی و مساعدت نماید .

(در اینموقع مجلس مجدداً سر می شد)

مذاکرات سه شنبه ۹ شهر جمادی الاولی
دارالشورای ملی
یک ساعت و ربع قبل از غروب مجلس منعقد شد خلاصه مذاکرات روز شنبه و یکشنبه قرائت